

4 Sámi logut – sámi statistikhkaid duogáš ja kommentárat Statistikhkalaš guovddášdoaimmahaga fásta tabeallaide

**Christian Sørlien Molstad
ja Anders Sønstebo,**
Statistisk sentralbyrå

Álggahus

Dát kapihtal ovdanbuktá duogáža manne Statistikhkalaš guovddášdoaimmahat (SGD) lea bargan sámi statistikhkain ja čájeha tabeallaid ja govvoiid SGD sámi statistikhkas, mat čuvgejít dili móvssolaš surgiin sámi servodatdilálašvuodáid hárrái Norggas dál. Kapihtal lea bistevaš oassi Sámi logut muallit almmuheimis, ja guovdilastá demografalaš ja sosioekonomalaš diliid ovdáneami árbevirolaš sámi guovddášguovlluin guhkit áiggi badjel ja daid rievdamiid jagis jahkái.

SGD:s ii leat diehtovuodđu mainna earuhivčče sápmelaččaid ja dáččaid. Danne geavaha SGD sámi statistihkkii eanaš geográfalaš lahkonganvuogi. Vuodđun dasa leat Nordlánnda, Romssa ja Finnmarkku suohkanat ja oasit suohkaniin (vuodđobiret), mat gullet Sámedikki ealáhusdoaimmaid doarjaortnegiid doaibmaguvlui, ng. SED-guovlu. Ođđajagimánu 1. beaivvi 2024 orro 53 195 olbmo dien guovllus.

SED-guovllu statistikhka ii atte makkárge ollislaš ja duoha gova sámi álbmoris ja servodatdilálašvuodain Norggas. Suohkanat ja vuodđobiret SED-guovllus fátmastit dušše davimus osiid árbevirolaš sámi guovlluin ja eai fátmmas gávpotguovlluid.

SED-guovlluid statistikhka demografija, sisaboahto-ja oahppodási ja ealáhusstruktuvra birra čájeha ahte álbmoga struktuvra ja ekonomiija dán guovllus lea eanet váikkuvuvvon bieđggus guovlluin ássama bokte ja ahte stuora oassi barget vuodđoealáhusaguin, go muđui Davvi-Norggas davábealde Sáltoduoddara. Eará oktasaš dovdomearka SED-guovlluin lea ahte dat

leat árktalaš guovllus, dás definerejuvvo ahte dat leat davábealde poláragierdu, juoga mii maiddái lea mielde hábmemin ealáhusstruktuvra ja álbmotovdáneami.

Mánga jagi lea olmmošlohkun njedjan, ja 2023 lei vuosttaš geardde 1990 rájes go olmmošlohkuk lassáníi SED-guovllus. Sivvan dasa vuosttažettiin lea go sisafarren lea lassánan guvlui. Seammás unnu veaháš erohus gaskal jápmán ja eallin riegádan olbmuid lohku. Dattetge lea ain čielga riegádahtinvuolláibáza SED-guovllus, mii čájeha ahte álbmot lea boarásmuvvame.

SED-guovllus lea oahppodássi vuollelis go muđui Davvi-Norggas davábealde Sáltoduoddara. Dađistaga leat eamb bogat geat háhket alcceseaset lohkan- ja fidnogelbbolašvuoda joatkkaskuvllas. Dienasdássi lea vuollelis go muđui Davvi-Norggas davábealde Sáltoduoddara ja riikkas obbaláččat. Stuorát oassi barggahusain leat vuodđoealáhusain, industriijain ja huksen- ja ráhkadusbargguin.

Statistikhka sámegielaid birra mánáidgárddiin ja skuvllain ii leat ráddjejuvpon SED-guvlui. Vuodđoskuvlla dieđuid leat vižojuvpon Vuodđoskuvlla diehtojuohkinvuogádagas (VSD dahje dárogillii Grunnskolens informasjonssystem - GSI), mii lea našunála neahttabáiki mas leat dieđut sámegielaid birra vuodđoskuvllas. Ohppiidlohu vuodđoskuvllas, geain sámegiella lea oahpahusgiellan, lea lassánan 2012 rájes. Ohppiidlohu, geain lea sámegiella fágan joatkkaskuvllas, lea lassánan, sihke skuvlajagis 2022/2023 ja dan manjemus logi lagi áigodagas. Mánáidgárddiid lohku, main lea sámegielfálldat, lea dál unnimuslohu 2005 rájes.

4.1 Sámi statistihka duogáš – SED-guovlu vuolggasadjin

SGD statistihkka sámi dilálašvuodaid birra adno dábálačcat dat nu gohčoduvvon SED-guovlu vuolggasadjin. Dán guovllus leat suohkanat ja oasit suohkaniin mat gullet Sámedikki ealáhusdoaimmaid doarjjaortnegiid doaibmaguvlui (govus 1). SGD geavaha SED-guovllu vuolggasadjin sámi statistihkkii, mas váilu registerstatistihkka mii earuha sápmelačcaid ja geat eai leat sápmelaččat.

SGD sámi statistikhka sisttisoallá maid loguid earenoamás fáttain, mat eai leat ráddjejuvvon SED-guvlui. Dakkárat leat statistikhka sámegiela giellageavaheapmi oaahpuhucas, boazoealáhusstatistikhka ja sámediggeválggaid statistikhka, mii lea válgastatistikhka, mii lea vuodđuduvvon Sámedikki jienastuslohkui.

Dán Sámi *logut mitalit* almmuheamis eai leat válgastatistihkat jienasteami ja válljejuvvon áirasid birra tabeallat ovddit sámediggeválggas (2021) bellodagaid/válgalisttuid, sohkabeali ja válgabiire mielde. Dáid tabeallaid sáhtta gávdnat ovddit girjisj (Sónstebø, 2023). Tabeallat sámediggeválggain oðasmahttojuvvorit ja almmuhuvvorit mannjil boahtte sámediggeválgga (2025).

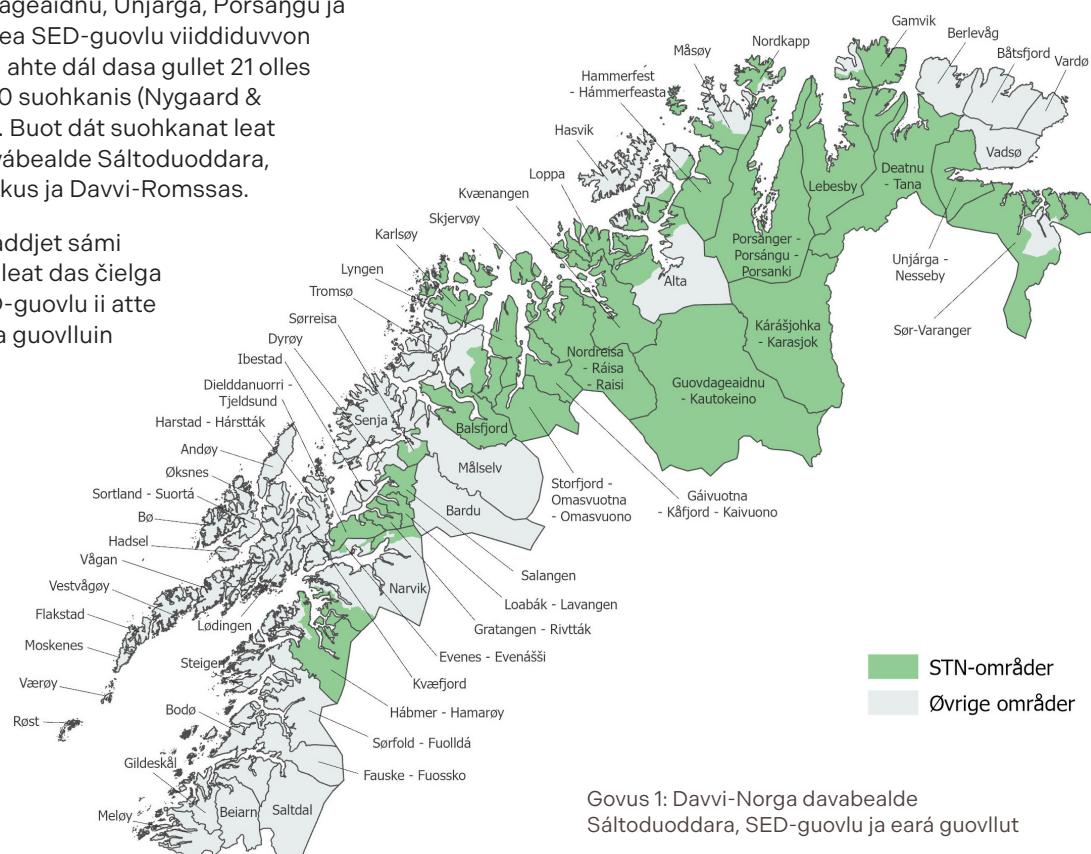
Man mutto SED-guovllu statistikhka govvida sámi álbmoga ja sámi servodatdilálašvuodaid birra Norggas? SED-guovlu lea joatkka Sámi Ovdanahttinfoandda doaibmaguovllus, mii ásahuvvui 1975 ja gohčoduvvui Guovddásá sámi guovlluid ovddidanfoandan. Dalle ledje dušše vihtta suohkana doaibmaguovllus: Kárášjohka, Guovdageaidnu, Unjárga, Porsángu ja Deatnu. Dan rájes lea SED-guovlu viiddiduvvon mángga vuorus, nu ahte dál dasa gullet 21 olles suohkana ja oasit 10 suohkanis (Nygaard & Kårtveit, 2019, s. 5). Buot dát suohkanat leat Davvi-Norggas davábealde Sáltoduoddara, eatnasat Finnmárkkus ja Davvi-Romssas.

Go dakkár vugiin ráddjet sámi ássanguovlluid, de leat das čielga headjuvuodat. SED-guovlu ii atte ovddasteaddjí gova quovlluin

gos Norgga sámi álbmot ássá. Ollu sápmelaččat orrot SED-guovllu olggobealde, ja ollu olbmot, geat eai leat sápmelaččat, orrot dan siskkobealde. Eanaš SGD sámi dilálašvuodđaid statistihka geografalaš vuodđu lea dan dáfus maid moitojuvvon mángga bealis, earret eará Norgga olmmošvuogatvuohtá-ásahusas (Norsk institusjon for menneskerettigheter (NIM)) (2020). Go ii sáhte earuhit SED-guovllu siskkobealde ge sápmelaččaid ja sin, geat eai leat sápmelaččat, de fátmastuvvojtit statistihkkii stuora oassi sis, geat eai leat sápmelaččat. Sápmelaččat, geat eai orrot olggobealde SED-guovllu, ges eai oidno statistihkas ja nu šaddet statistalaččat assimilerejuvvot earáid searvái, geat eai leat sápmelaččat. (Lähteenmäki i Andresen et al. (2021, s. 51)). Dat dakhá earret eará olmmošvuogatvuođadili goziheami ja Norgga eiseválddiid geatnegasvuodđaid doahtaleami sápmelaččaid ektui álgoálbmogin hástaleaddjin (NIM, 2020, s. 61-62).

Nugo artihkkalaš álggus namuhuvvui, de geavahuvvo SED-guovlu dan dihte go váilot dieđut maiguin sahttá sirret sápmelaččaid ja earáid geat eai leat sápmelaččat SGD registtarstatistikas. Dieđuid väilun ii leat álo leamaš (čuovvovaš čielggadeami vuodđun lea Severeide (2008, s. 15-18)). Okta gáldu lea leamaš álbmot- ja ássanlohkamat, mat gaskkamuttus 1800-logu rájes gitta 1900-logu lohppii fátmastedje gažaldagaid sápmelaččaid ja kveanaid birra.

Manjil soađi šattai eanet kontroversiealla gažaldat čearddalaš duogáža birra, earret eará danne go

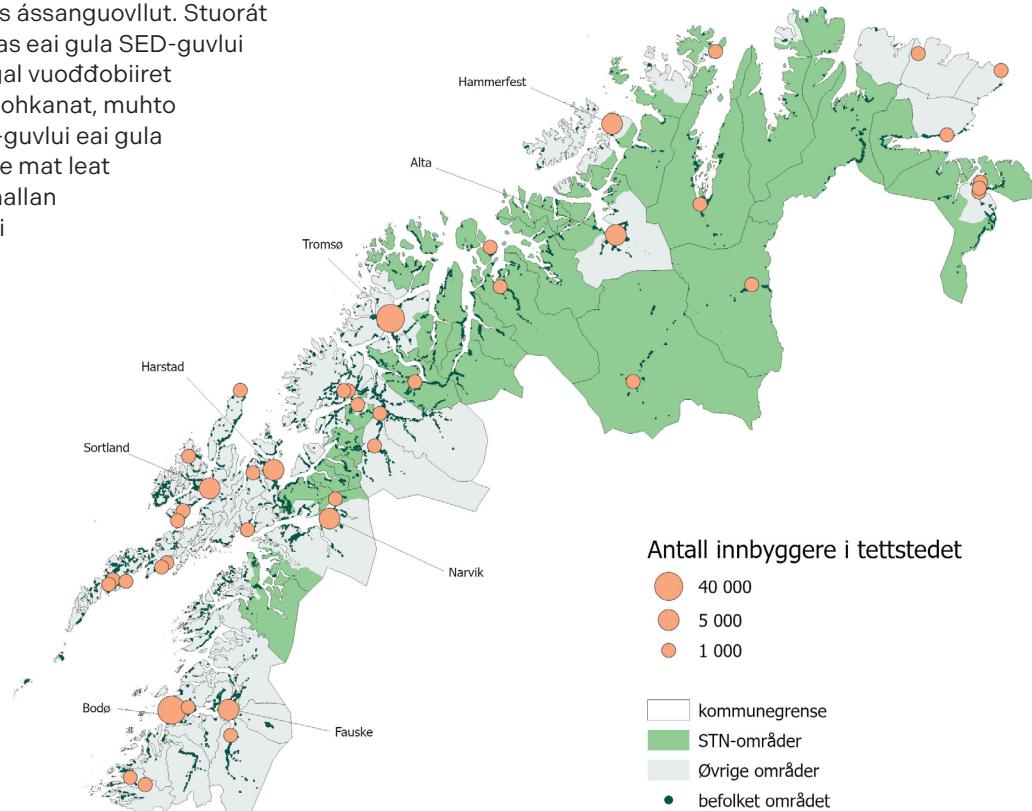
Govus 1: Davvi-Norga davabealde
Sáltoduoddara, SED-guovlu ja eará guovllut
Gáldu: álbmotstatistikka, Statistikalaš
guovddášdoaimmahat

nálledoaba, mii lei adnon ovddeš olmmoš- ja ásodatlohkamiin, ii šat lean dohkálaš. Maŋŋil go 1946 olmmošlohkamis eai lean leamaš gažaldagat sápmelaččaid ja kveanaid birra, de ledje duše gielalaš gažaldagat mielde 1950-lohkamis. 1970 lohkan lei manjimus álbmot- ja ásodatlohkan, mii gieðhalai giela ja čearddalašvuoda. Dan rájes lea sámi dilálašvuodaid birra statistikhka gártan atnit seamma gálduid go almmolaš álbmotstatistikhka. Das adnojít váldogáldun dieđut álbmotregistar (ovdal gohčoduvvui Guovddá Álbmotregisttarin (Det Sentrale Folkeregisteret – DSF), ja dál gohčoduvvo oðasmahtton Álbmotregisttarin (det moderniserte Folkeregisteret – FREG). Dan registara populašuvnnas, mii fátmmasta buot olbmuid geat orrot Norggas, leat dieđusge sámi olbmot mielde, muhto go eai gávdno dieđut olbmuid čearddalašvuoda birra registar, de ii leat vejolaš sirret sin sierra joavkun. Čoavddusin lea leamaš geavahit geografalaš ráji daid guovlluid vuodul maidda Sámedikkis leat sierra váikkuhangaskaoomit (SED-guovlu). Man muddui statistikhka čájeha sámi dilálašvuodaid, lea sorjavaš earret eará dasa ahte man mutto dát guovllut heivejtit oktii sámi guovddášguovlluigui ja Norgga sámi álbmoga ássanminstarii.

Go galgá dulcot minstariid mat oidnojít statistikhkas mii ovdanbuktojuvvo SED-guovllu vuodul, de lea dehálaš dovdat muhtun vuodđoiešvuodaid dán guovllus. Go fátmmasta duše suohkaniid ja vuodđobiiriid Davvi-Norggas davábealde Sáltoduoddara, ja earenoamážit davimus riikkaoasi, de čuoldá eret vuosttažettiin daid guovlluid gos sihke historjjálačcat ja dál lea leamaš ollu sámi ássan. Ovdamearkka dihre eai leat árbevirolaš lullisámi guovllut mielde SED-guovllus. Guovllut maidda Sámedikki doarjaortnegat gusket, leat dasa lassin vuosttažettiin bieđggus ássanguovllut. Stuorát čoahkkebáikkit Davvi-Norggas eai gula SED-guvlui (govus 2). SED-guvlui gullet gal vuodđobiiret Romssa, Áltá ja Narviikka suohkanat, muhto vuodđobiiret mat gullet SED-guvlui eai gula daid urbána čoahkkebáikkiide mat leat dán suohkaniin. Okta guorahallan mii almmuhuvvui ovđdit Sámi logut multalit almmuheamis, de geavahuvvui Sámedikki

Govus 2: Davvi-Norgga davábealde Sáltoduoddara, SED-guovllut ja eará guovllut, čoahkkebáikkit ja ássanguovllut

Gáldu: Álbmotstatistikhka. Statistikhkalaš guovddášdoaimmahat.

jienastuslohučuhiit nu gohčoduvvon "gávpotsámi guovddášguovlluid" (Berg-Nordlie, 2023). Lassin gávpotsuohkaniidda Romsa ja Áltá, gos ledje eambbo registrerejuvpon sámediggejienasteaddjít go Guovdageainnus ja Kárášjogas, de ledje mánga gávpotguovllu, maiddái lullelis riikkas, main lei oalle stuora ja lassáneaddji jienastanlohuču sámediggeválggain (Berg-Nordlie, 2023, s. 38-39).

Oktasaš SED-guovlluin lea ahte dat leat árktalaš guovllut, dás definerejuvpon ahte dat leat davábealde poláragierdu. Árktalaš guovlluin leat ollu oktasašvuodaat ealáhusstruktuvrra, ekonomalaš ovdáneami ja demografiija dáfus (Glomsrød et al., 2021). Muhtun oktasašvuodaat leat gávpogiidda fárren ja álbmoga boarásmuvvan eanas (post-) industriijaservodagaide. Eará oktasašvuodaat leat eambbo spesifikká Árktalaš servodagaide, gos stuora oassi ekonomiijas lea čadnon luondduresurssaid ávkkástallamii ja árbevirolaš ealáhusaide (Glomsrød et al., 2021; Heleniak, 2021; Larsen & Petrov, 2020). Dát oidno guovlluid ealáhusstruktuvras ja, eahpenjuolgadit álbmoga dienas- ja oaippodásis.

Dat bealit, ahte sámi statistikhka SED-guovllus lea vuodđuduuvpon geografalačcat (ja ii earut sápmelaččaid ja earáid, geat eai leat sápmelaččat), duše fátmmasta davit osiid árbevirolaš sámi guovlluin, ii fátmmas urbána guovlluid, ja lea oassi Árkthisis, fertejit leat vuodđun dulcot demografalaš ja sosioekonomalaš beliid minstariid. Dan ipmárdusas addá sámi statistikhka gova sámi dilálašvuodaain servodatdásis, muhtun, eanaš árbevirolaš davvisámi guovddášguovlluin.

4.2 Obbalaš treanddat SED-guovllus

4.2.1 Álbmotlassáneapmi vuosttaš geardde 1990 rájes

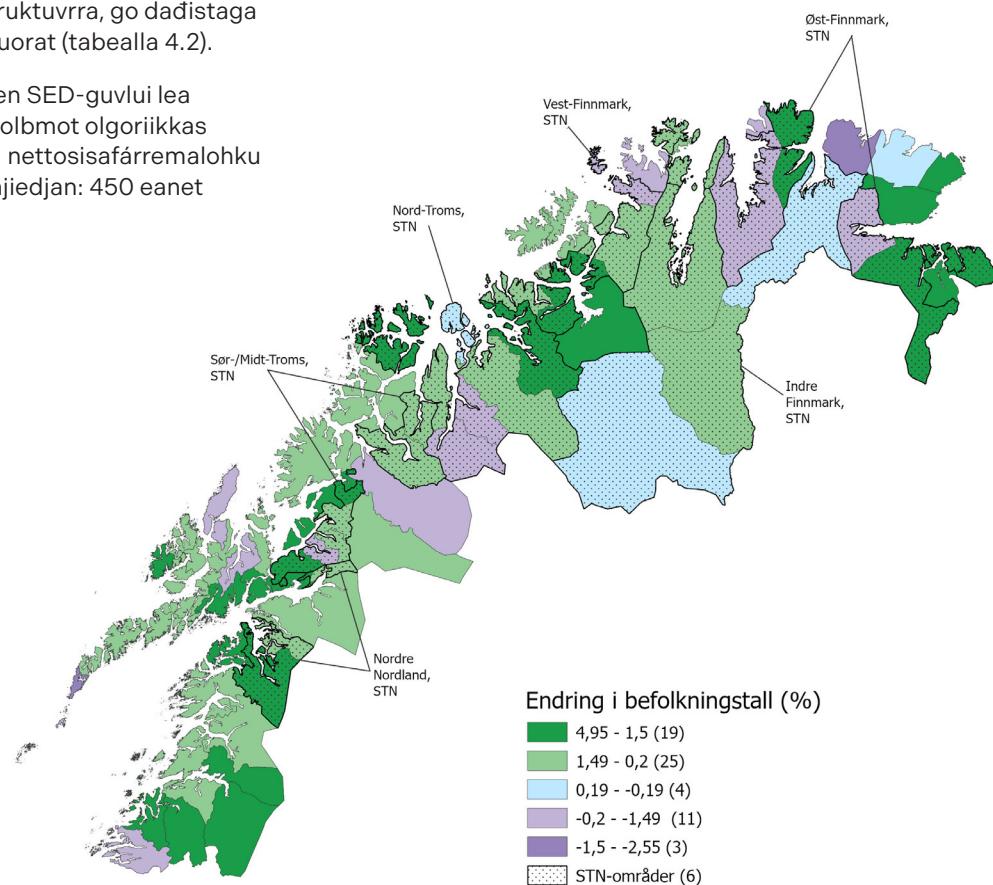
SED-guovllus lea olmmošlohku obbalačcat njedjan 1990 rájes. Odđajagimánu 1.beaivvi 2024 orro sullii 53 200 olbmo guovllus, vuollel 12 000 olbmo (18 proseantta) unnit go 1990 (tabealla 4.1). Dat čájeha ahte suohkanat ja vuodđobiiret mat gullet SED-guvlui, leat bieđggus ássanguovllus ja dain lea leamaš nettosisafárren ja álbmot lea boarásmuvvame.

Manjil máŋga jagi olmmošlogu njedjama, de lei 2023 goitge vuosttaš geardde 1990 rájes go olmmošlohku lassánii SED-guovllus. Sivvan dasa lea vuosttažettiin dat go sisafárren lea lassánan guvlui: lagabui 600 eambbo olbmo fárrejedje SED-guvlui 2023:s go jagi ovdal, ja go eretfárren bisui sullii seamma dásis (tabealla 4.1). Seammás šattai veaháš unnit erohus jápmán- ja riegádanloguid gaskkas, sihke danne go eallin riegádan mánáid lohku lei eambbo go jagi ovdal, ja jápmán olbmuid lohku njiejai. Dattetge lea ain čielga riegádahttuolláibáza SED-guovllus, namalassii ahte ledje unnit riegádemiiid go jápmimiid lohku. 2023:s riegádedje 220 unnit mánát go olbmot geat jápmé (tabealla 4.1). Dát speadjalastá ja seammás lea mielde nannemin guovllu ahkestruktuvrra, go dađistaga leat eanet boarrásat go nuorat (tabealla 4.2).

Dat lassáneaddji sisafárren SED-guvlui lea vuosttažettiin boadus go olbmot olgoriikkas fárrejit guvlui. SED-guvlui nettosisafárremalohku eará guovllu riikkas lei njedjan: 450 eanet

olbmot fárrejedje eret guovllus go sisa (tabealla 4.5). Seammás sisafárrejedje guvlui 997 eanet olbmo go eretfárrejedje. Lea jálkehahtti ahte eatnasat sis geat sisafárrejedje SED-guvlui ledje ukrainalačcat ja álbmotlassáneapmi lea boadusin das go ukrainalaš báhtareaddjit orrot suohkaniin.

Obbalačcat riikaoasis ledje muhtin muddui stuora erohusat álbmotovdáneamis ovttaskas suohkaniin (govus 3). Eanaš Davvi-Norgga suohkaniin davábealde Sáltoduoddara lassánedje olbmot 2023:s. Lea goitge stuora erohus suohkaniid gaskkas mat ollásii dahje belohahkii gullet SED-guvlui. Jus loguid juohkit suohkaniid dássái (govus 3 ja tabealla 4.3), de boaháč čielgasit ovdán ahte muhtun guovlluin lea olmmošlohku hirbmadir njedjan ovddit jagi ektui. Ovdamearkan dasa leat SED-guovllut Dielddanuoris, Romssas, Davvesiiddas ja Hámmerfeasttas, gos ledje golmma gitte gávcci proseantapoeanja unnit ássit odđajagimánu 1.b. 2024 odđajagimánu go buohtastahtá odđajagimánu 1.b. 2023 ektui. Eará báikkiin, nugo SED-guovlluin Evenáššis, Álttás ja Hápmiris, ja Návuona ja Gálssa suohkaniin lea olmmošlohku sakka lassánan.

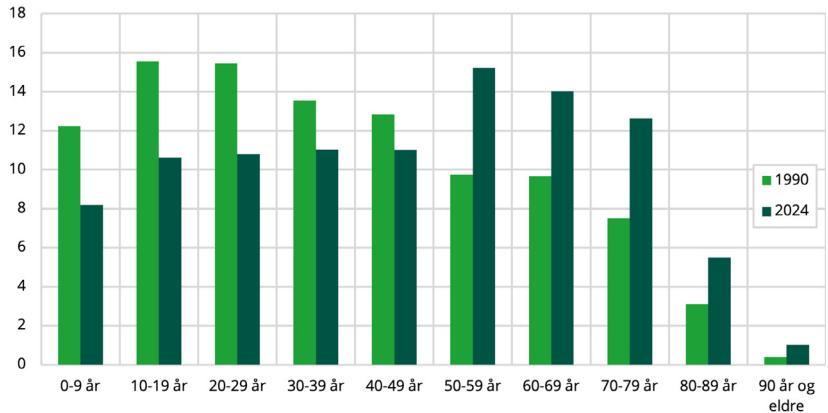

Govus 3: Álbmotlogu rievdan suohkaniid dásis Davvi-Norggas davábealde Sáltoduoddara, proseanttaid mielde

Gáldu: Álbmotstatistikka. Statistikalaš guovddášdoaimmahat.

4.2.2 Boarásmuvvi álbmot

Seammás go olmmošohku lea njiedjan SED-guovllus áigodagas 1990 rájes, de lea maid ahkestruktuvra rievdan. Govus 4 čájeha movt guovlluin álbmot juohkása iešguđet agiid mielde 1990 ja 2024 (tabealla 4.2). Golmmalotjagis 1990 rájes gitta 2024 rádjái lea čielga tendeansa ahte boarráseamos ahkejoavku lea lassánan, seammás go nuoramusaid ahkejoavkkut leat njiedjan. Dál lea 23 proseanta SED-guovllus álbmogis geat leat 67 jahkásacčat dahje boarráseappot, mii mearkkaša ahte leat boarráseappot go dat mii rehkenasto bargoolbmo ahkin. 1990 lei diet oassi 14 proseanta.

Govus 4: Álbmot SED-guovllus, 1.1. 1990 ja 1.1.2024, logijagi ahkejoavkkuid mielde, proseanttaid mielde

Gáldu: Álbmotstatistikka. Statistikalaš guovddášdoaimmahat.

4.2.3 Vuolit oahppodássi SED-guovllus go muđui Davvi-norggas davábealde Sáltoduoddara

Leat eambbogat geain lea oahppodássi dušše vuodđoskuvladásis SED-guovllus go buohastahtta eará guovlluiguin davábealde Sáltoduoddara, 33 proseanta 26 proseanta ektui (tabealla 4.6). Seammás lea hui čielggas ahte leat unnit olbmot geain lea alit oahpahus: dušše 24 proseanta SED-guovllu álbmogis lea universitehta- dahje allaskuvlaoahpahus 34 proseanta ektui, mii muđui lea riikaoasis. Dat čujuha jáhkrimis dasa ahte SED-guovllus lea ealáhusstruktuvra mii eanas muddui vuodđuduuvvo vuodđoealáhusaide, industriijai ja huksen- ja ráhkadusbargguide go muđui guovlluin davábealde Sáltoduoddara.

Maiddái suohkaniid siskkobealde, gos dat leat juhkkojuvvon SED-guovllu siskobeallái ja olggobeallái, oaidnit čielga tendeanssa das ahte SED-oasi álbmogis lea vuolit oahppodássi go olggobeal oasi álbmogis. Muhtun oktavuođain, nugo Romssa suohkanis, lea erohus hui stuoris: SED-guovllu suohkana álbmogis lea dušše 15 proseanttas alit oahppu, ja olles 46 proseanttas olggobealde SED-guovllu lea fas alit oahppu. Eanas juhkon suohkaniin lea dattetge unnit erohus, dábálaččat sullii logi proseanta dahje veahás eambbo. Romssa dáhpáhus speadjalastá stuora erohus dan erohusa mii lea gávpot guovllus ja boaittobeal guovlluin.

Unnit oahppit SED-guovllus čáđahit joatkkaskuvlla normerejuvvon áiggis, dušše 61 proseanttas 69 proseanta ektui eará guovlluin davábealde Sáltoduoddara (tabealla 4.7). Jus fátmastit mielde

daid geat ádjánit guhkit go normerejuvvon áiggis, de goitge bissu erohus. Go 74 proseanta SED-guovllu ohppiin álge vuosttaš geardde joatkkaskuvlla vuosttaš ceahkkái 2017, ja olahedje juogo lohkan- dahje fidnogelbbolašvuoda, de dahke 83 proseanta dan seamma olggobealde SED-guovllu. Sihke siskkobealde ja olggobealde SED-guovllu lea oassi ohppiin geat čáđahit joatkkaskuvlla, earenoamázid normerejuvvon áiggis, lassánan go buohastahttit ovddit jahkebuolvain (2016), mas dušše 55 ja 64 proseanta ledje olahan lohkan- dahje fidnogelbbolašvuoda normerejuvvon áiggi sisa (geahča tabealla 6.7 Sónstebø (2023), s. 100). Rievdan oktiivástida dasa ahte 2017 joavkkus lea obbalaččat mearkkašahti stuorát riikkadásat čáđahanproseantaoassi go ovddit joavkkus, mii sáhttá boahtit das go leat heittihuvvون eksámenat ja/dahje go čáđaheapmi álkiduvvui koronapandemija oktavuođas (Corneil, 2024).

4.2.4 Unnit dienas go muđui Davvi-Norggas ja muđui riikkas

Dan dáfus go stuorit oassi barget vuodđoealáhusaiguin (geahča vuollelis) ja go SED-guovllus lea oahppodássi vuollelis, de ii hirpmástuhette go gaskamearálaš bruttodienas maid lea vuollelis, sihke Davvi-Norgga eará guovlluin davvelis Sáltoduoddara ja muđui gaskamearálaš riikkadási ektui. SED-guovllu ássit dinejedje 2022 gaskamearálaččat 75 000 ja 49 300 runvno unnit go gaskamearálaččat dahke riikkas obbalaččat ja dain eará guovlluin Davvi-Norggas davábealde Sáltoduoddara (5.12). Mii oaidnit ahte penšuvdnadietnasat leat eambbo SED-guovlluin go muđui, mii čujuha ahte dáin guovlluin lea stuorit oassi boarrásat go buohastahtta eará guovlluiguin riikkas.

4.2.5 Stuora oassi barget vuodđoealáhusaiguin, industrijas ja huksen- ja ráhkadusbargguin

Dienas- ja oahppodási minstarat čatnasiit SED-guovllu ealáhusstruktuvrii. Dan dihte go SED-guovlu lea eanas báikkálaš, das lea bieđgguid ássan ja olu vuodđoealáhusat, ja lea árkitalaš "sfeara" siskkobeadle gos resursaávkkástallamis ja árbevirolaš ealáhusain lea stuorit rolla, de ii leat imaš ahte bargiidlohu vuodđoealáhusain ja industrijas relatiivvalačcat lea stuorit, maiddái Davvi-Norgga eará guovlluid ektui (govus 5 ja tabealla 4.11). Seammás lea oassi sis geat barget huksen- ja ráhkadusoaimmas veaháš stuorát. Nuppe dáfus leat čielgasit unnit bargit bálvalusgullevaš ealáhusain, nugo gálvogávppašeamis, fievredemiih, hotealla- ja restauráŋŋadoaimmain ja gávppálaš bálvalusain ja opmodatdoaimmain.

4.2.6 Boazoealáhus

Boazoealáhus lea okta dain árbevirolaš ealáhusain sámi guovluuin ja lea mágssolaš vuodđun sámi kultuvrras. Boazodoallolága ulbmilparagráfas daddjo ahte "Boazoealáhus galgá bisuhuvvot dehálaš vuodđun sámi kultuvrii ja servodateallimii".¹

Sámi boazoguohtunguovllut leat juhkkon guvllolaš boazoguohtunguovlun gos galgá leat vejolaš doaimmahit boazoealáhusa. Dan guða regiovnnalaš boazoguohtunguovllus lea Nuorta-Finnmárku, Oarje-

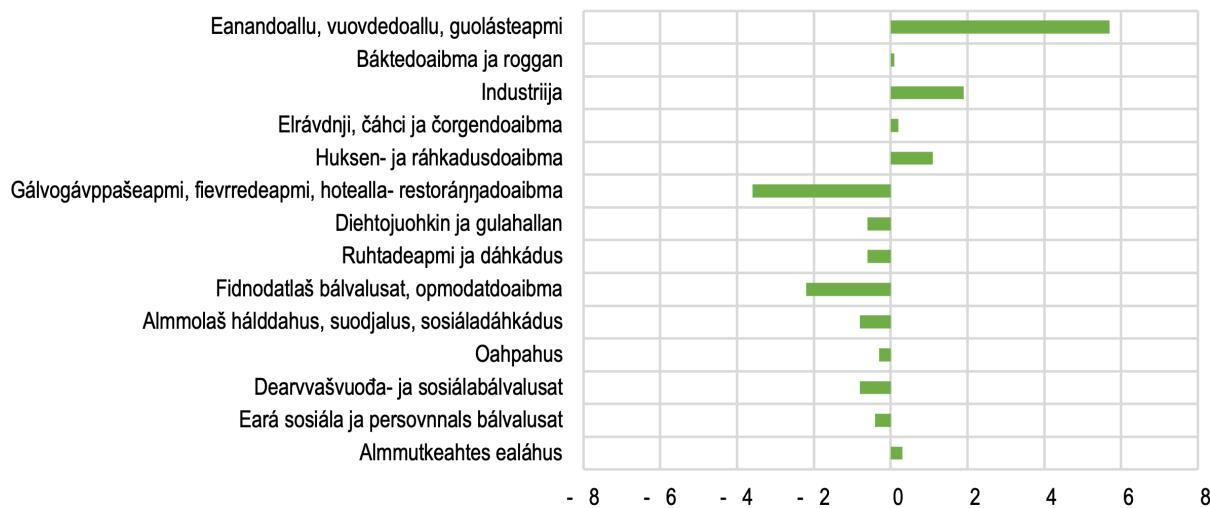
Finnmárku, Romsa, Nordlánna/Nordlaante, Davvi-Trøndelága/ Noerhte-Trööndelage, Lulli-Trøndelága ja Hedmárku/ Årjel-Trööndelage/Hedmaahrke.

Eanandoallodirektoráhta jahkásaš raporta Totalregnskap for reindriftsnæringen addá gova boazoealáhusa ekonomiija ja boazologu dan guða juhkkojuvvon regiovnnalaš boazoguohtunguovlluid mielde ja boazoguohtunguovlluid juhkkojuvvon orohagaid mielde. Dasa lassin bohtet logut ovdan maid Lulli-Norgga boazoservviid birra.

Statistihkka giđđaealuid boazologuid njukčamánu 31. beaivi (tabealla 4.14) vuodžul, lea ráhkaduvvon regiovnnalaš boazoguohtunguovlluid ektui ni movt eanandoallodirektoráhta boazodoalloháldahus lea daid mearridan. Nuorta-Finnmárku ja Oarje-Finnmárku boazoguohtunguovlluin lea boazolohku juhkkojuvvon oasseguovlluide. Boazodoalloháldahusa statistihkka lea ráhkaduvvon boazoeaggádiid sáddejuvvon dieđuid vuodžul boazoealáhusa birra. Dát statistihkka nappo ii čatnas SED-guvlui.

Giđđaealuid boazologut boazodoallojagis 2022/2023 ledje eanemusat boazoguohtunguovlluin (Nuorta- ja Oarje-Finnmárkkus). Daid oktiibuoit 215 481 bohccos gulle 69 proseantta daidda guovlluide. Obbalaš boazolohku lea njiedjan 2010-logu álggu rájes, go dalle ledje gaskal 250 000 ja 260 000 bohcco giđđaealus juohke jagi. Marjimuš jagiid lea boazolohku leamaš veaháš vuollelis 220 000 bohcco jahkásačcat.

¹ Boazodoalloláhka, geassemánu 15.beaivi 2007 nr. 40

Govus 5: Barggahusa olbmot agis 15-74 jagi, ealáhusaid mielde, proseanttalaš erohus SED-guovllu ja eará guovlluid gaskkas davábealde Sáltoduoddara, 4. kvartála 2023

Gáldu: Barggahusstatistikka. Statistihkalaš guovddášdoaimmahat.

4.3 Sámeigella mánáidgárddiin ja skuvllain

Statistihkka sámeigelaide birra mánáidgárddiin ja skuvllain ii leat ráddjejuvvon SED-guvlui. Vuodđoskuvlla dieđut leat vižon Vuodđoskuvlla diehtojuohkinvuogádagas (VDV dahje dárogillii Grunnskolens informasjonssystem - GSI), mii lea našunála neahttabáiki mas leat dieđut sámeigelaide birra vuodđoskuvllas. Logut dás leat riikkadásis ja fátmmastit sámeigelaide golmma dásis: mánáidgárddis, vuodđoskuvllas ja joatkkaskuvllas.

2023 ledje 45 mánáidgárddi main lei sámeigelfálaldat (tabealla 4.8). Dát lea unnimus lohku 2005 rájes ja ovcci unnit go jagis 2022. Nugo namuhuvvon artihkkalis sámeigela birra formála oahpahusas ovđdit Sámi logut muitalit, de sahhtá njedjan mánáidgárddiidlogus, main lea sámeigelfálaldat, muhtun muddui čatnasit dasa ahte muhtun sámi mánáidgárddit leat ovttastahttojuvvon (Johansen, 2023). Dattetge njedjá maiddái mánáidlohu mánáidgárddiin main lea sámeigelfálaldat, 754 mánás 2021 gitta 597 mánnái 2023. Mii oaidnit ahte daid manjemus jagiid leat sámi mánáidgárddit ja sámi mánáidgárdeossoagat njedjan, sihke mánáidgárddiid ja mánáid logu dáfus. Mánáidgárddiid lohku main lea eará sámi fálaldat lea leamaš oalle dásset lagi 2020 rájes ja daid mánáid lohku lea lassánan.²

Vuodđoskuvlla ohppiidlohu, geain lea sámeigella oahpahusgiellan, lea lassánan 2021 rájes (tabealla 4.9). Eanas sis lea davvisámegiella, juogo vuosttašgiellan dahje nubbingiellan. Leat relativvalaš unnán, namalassii 32 ja 21 oahppi, geain lea julevsámegiella ja lullisámegiella vuosttašgiellan vuodđoskuvllas. Leat čielgasit eanebut geain leat dát gielat nubbin giellan. Earenoamáš stuora erohus dovdo lullisámegiela vuosttaš- ja nubbingiela gaskkas. 146 oahppis lei lullisámegiella nubbingiellan riikkadásis.

Ohppiidlohu geain sámeigella lei fágan joatkkaskuvllas lea lassánan, sihke skuvlajagis 2022/2023 ja dan manjemus logi jagis (tabealla 4.10). 583 joatkkaskuvlla oahppis lei sámeigella fágan skuvllas skuvlajagi 2023/2024, ja dat ledje 72 oahppi eambbo go lagi ovdal ja 214 oahppi eambbo go skuvlajagis 2009/2010. Eanetlohu, birrasiid guokte goalmádas oassi ohppiin, geain sámeigella lea joatkkaskuvllas, vázzet skuvllain Finnmarkkus, ja ohppiidlohu njedjá dađi lullesis riikkas leat. Ohppiidlohu geain lea sámeigella nubbingiellan lea maiddái lassánan dán áigodagas, 154 oahppis skuvlajagi 2009/2010 gitta 380 oahppái 2023/2024. Ohppiidlohu, geain sámeigella lea vuosttašgiellan, ii leat lassánan

² Mánáidgárddit mat leat mielde dán statistihkas leat dušše dat mat ožot doarjaga Sámedikkis. Eará mánáidgárddit, mat vejolaččat fállet sámeigela, muhto eai oaččo doarjaga, eai leat mielde dán statistihkas.

seamma ollu. Dat lassáneaddji ohppiidlohu, geain sámeigella lea fágan joatkkaskuvllas, čatnasa dasa go sámeigela nubbingielat ohppiidlohu lea lassánan.

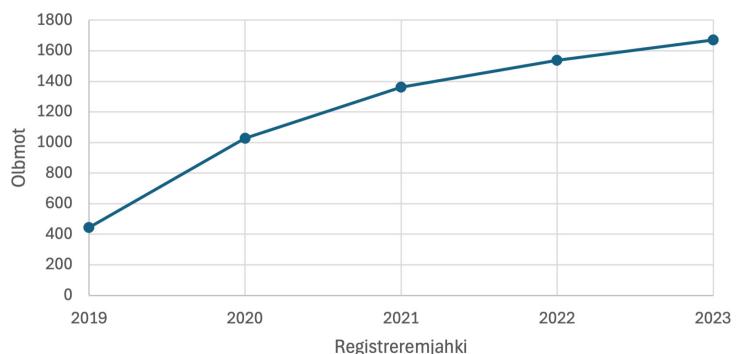
4.4 Sámeigielgelbbolašvuoda registreren Álbmotregistaris

Golggotmánu 22. beaivvi 2019 rájes lea leamaš vejolaš registreret iežas sámeigielgelbbolašvuoda Álbmotregistarii. Vearroetáhta preassadiedáhusas (2024) čuožu earret eará: "Ulbmil go diktá olbmuid registreret iežaset sámeigela geavaheaddjin, lea sahittit guorahallat giellaovdáneami ja čađahit doaibmabijuud mat ovddidit sámi kultuvrra ja giela dainna lágiin ahte fállat dieđuid Álbmotregistaris". Váldoulbmil lea nappo statistihkka mii galgá leat vuodđun doaibmabijuide.

Álggos ledje oalle ollugat geat registrerejedje iežaset, muhto manjil leat registreremati njedjan. Go 2019 čavčča ledje sullii 450 ođđa dieđiheami rahpama golggotmánu 22. beaivvi rájes gitta jahkemolsuma rádjái, de oaidnit ahte olles 2023:s lassánii dušše 133 olbmuin. 2024 álggus ledje 1670 olbmo geat ledje iežaset registreren, geain lei sámeigela gelbbolašvuhta unnimusat ovta sámeigelas (govva 6).

Lea jáhkehahtti ahte dáid loguid váilevaš almmuheapmi, ja go obbalaččat lea unnan beroštupmi ja dihtomielalašvuhta dasa ahte lea vejolaš registreret iežas, de leat dat dehálaš vejolaš sivvan dasa go dál eahpitkeahttá leat beare unnan olbmot geat iežaset registrerehit.

Registrerejuvvon sámeigiel gelbbolašvuhta

Govus 6: Olbmot geat leat registreren sámeigielgelbbolašvuoda Álbmotregistarii. 2019-2023

Gáldu: Álbmotstatistikka. Statistikalaš guovddášdoaimmahat.

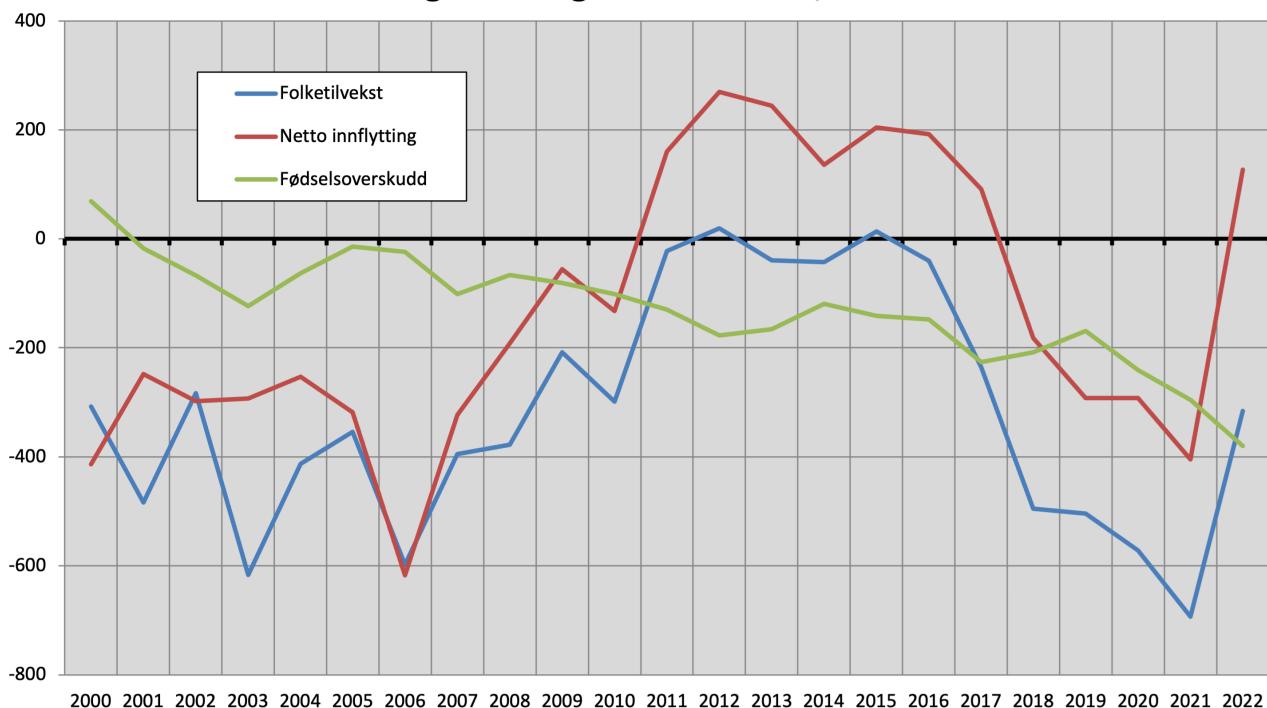
Girjjálašvuhta

- Andresen, A., Evjen, B. & Ryymä, T. (2021). *Samenes historie fra 1751 til 2010*. Cappelen Damm Akademisk.
- Berg-Nordlie, M. (2023). «Bysamiske kjerneområder» - hva kan vi si om samisk urbanisering og hvor bor bysamene? I *Samiske tall forteller 15. Kommentert samisk statistikk 2023/Sámi logut muitalit 15. Čielggaduvvon sámi statistikhka 2023* (s. 32-48). Sámi allaskuvla.
- Corneil, C. F. (2024). Videregåendelever fullfører tidligere. *Statistisk sentralbyrå*. <https://www.ssb.no/utdanning/videregaaende-utdanning/statistikk/gjennomforing-i-videregaaende-opplaering/artikler/videregaaendelever-fullforer-tidligere>
- Glomsrød, S., Duhaime, G. & Aslaksen, I. (2021). *The Economy of the North-ECONOR 2020* (Statistiske analyser 167). Statistisk sentralbyrå.
- Heleniak, T. (2021). The future of the Arctic populations. *Polar Geography*, 44(2), 136-152.
- Johansen, K. (2023). Samisk språk i formell utdanning - utviklingstrender. I *Samiske tall forteller 15. Kommentert samisk statistikk 2023/Sámi logut muitalit 15. Čielggaduvvon sámi statistikhka 2023* (s. 16-31). Sámi allaskuvla.
- Larsen, J. N. & Petrov, A. N. (2020). The Economy of the Arctic. I K. S. Coates & C. Holroyd (Red.), *The Palgrave Handbook of Arctic Policy and Politics* (s. 79-98). Palgrave Macmillan.
- NIM. (2020). *En menneskerettighetsbasert tilnærming til samisk statistikk i Norge* (2020-003). Norsk institusjon for menneskerettigheter. <https://www.nhri.no/2020/en-menneskerettighetsbasert-tilnaerming-til-samisk-statistikk-i-norge/>.
- Nygaard, V. & Kårtveit, B. (2019). *Fra STN til kulturbasert næringsutvikling? Innspill til arbeidet med Sametingets næringsmelding*. (Rapport 7 - 2019). NORCE samfunnfsforskning. <https://norceresearch.brage.unit.no/norceresearch-xmlui/handle/11250/2640338>.
- Severeide, P. I. (2008). Datagrunnlaget – begrensninger og muligheter. I *Samiske tall forteller 1. Kommentert samisk statistikk 2008/Sámi logut muitalit 1. Čielggaduvvon sámi statistikhka 2008* (s. 15-27). Sámi allaskuvla.
- Skatteetaten. (2024). Snakker du samisk? Nå kan du registrere det i Folkeregisteret. Hentet 21.10.2024 fra <https://www.skatteetaten.no/presse/nyhetsrommet/snakker-du-samisk-na-kan-du-registrere-det-i-folkeregisteret>.
- Sønstebø, A. (2023). Samiske tall - faste tabeller fra SSB. I *Samiske tall forteller 15. Kommentert samisk statistikk 2023/Sámi logut muitalit 15. Čielggaduvvon sámi statistikhka 2023* (s. 84-108). Sámi allaskuvla.

**Tabell 4.1 – Olmmošlohku oððajagimánu 1. beaivvi,
riegádan, jápmán ja fárremat. SED-guovlu* oktiibuot**

	Olmmošlohku oððajagimánu 1.beaivvi			Eallinaga riegádan**	Jápmán	Riegádan- badjebáza	Sisafárremat***	Eretfárremat***	Netto sisafárraren	Álbmotlassáneapmi	
	Oktiibuot	Dievdo- olbmot	Nisson- olbmot							Oktiibuot	Proseanta
1990	65 147	33 955	31 192	918	764	154	2 218	2 583	-365	-343	-0,5
1995	63 850	33 160	30 690	862	732	130	2 090	2 819	-729	-718	-1,1
2000	59 972	31 101	28 871	749	680	69	2 591	3 005	-414	-308	-0,5
2001	59 664	30 919	28 745	642	659	-17	2 493	2 741	-248	-484	-0,8
2002	59 180	30 665	28 515	625	692	-67	2 292	2 590	-298	-283	-0,5
2003	58 897	30 531	28 366	553	676	-123	2 129	2 422	-293	-617	-1,0
2004	58 280	30 188	28 092	575	638	-63	2 146	2 399	-253	-413	-0,7
2005	57 867	29 987	27 880	569	583	-14	2 109	2 427	-318	-354	-0,6
2006	57 513	29 771	27 742	603	627	-24	2 054	2 671	-617	-598	-1,0
2007	56 915	29 507	27 408	565	666	-101	2 236	2 559	-323	-395	-0,7
2008	56 520	29 284	27 236	527	593	-66	2 111	2 303	-192	-378	-0,7
2009	56 142	29 045	27 097	546	627	-81	2 225	2 281	-56	-208	-0,4
2010	55 934	28 951	26 983	507	608	-101	2 302	2 434	-132	-299	-0,5
2011	55 819	28 962	26 857	493	623	-130	2 535	2 375	160	-22	-0,0
2012	55 797	28 958	26 839	444	621	-177	2 572	2 302	270	19	0,0
2013	55 816	29 016	26 800	474	640	-166	2 597	2 353	244	-39	-0,1
2014	55 777	28 995	26 782	481	600	-119	2 581	2 445	136	-43	-0,1
2015	55 734	28 985	26 749	469	610	-141	2 764	2 560	204	14	0,0
2016	55 748	29 056	26 692	449	597	-148	2 800	2 608	192	-40	-0,1
2017	55 708	29 120	26 588	407	633	-226	2 477	2 386	91	-236	-0,4
2018	55 472	29 023	26 449	395	603	-208	2 262	2 444	-182	-495	-0,9
2019	54 977	28 757	26 220	425	594	-169	2 309	2 601	-292	-504	-0,9
2020	54 453	28 484	25 969	369	610	-241	2 176	2 468	-292	-572	-1,1
2021	53 881	28 163	25 718	388	683	-295	2 346	2 751	-405	-693	-1,3
2022	53 188	27 758	25 430	343	723	-380	2 838	2 711	127	-316	-0,6
2023	52 872	27 506	25 366	399	619	-220	3 415	2 868	547	323	1
2024	53 195	27 662	25 533								

Befolkningsutvikling STN-området*, 2000-2023

* Inndeling av STN-området per 1.1.2012 er lagt til grunn

* Sámedikki ealáhusdoaimmaid doarjaortnegiid doaibmaguovluid. Juhkkon SED-guovlluide, mas 1/1 2022 logut leat biddjon vuodđun.

** Eallinaga riegádeapmi rehkenasto mánná mas lea heagga go riegáda.

*** Gusto sisafárren/eretfárren Norgga/olgoriikkia eará báikiin/báikkiide ja fárremat guovllu siskkobalde.

**** Álbmotlassáneapmi rehkenasto dat erohus oððajagimánu 1.beaivvi rájes gitta oððajagimánu 1.beaivvi rádjái jagi manjil. Registrerenbargodábiid ja muhtin suohkaniid vuodđobiirriid fárrendieđuid kvalitehta dihte čájehit suohkaniid riegádan-jápmán+sisafárren-eretfárren eará loguid. Suohkaniid dásis leat diet logut smávvát, muhto sáhttet leat stuorrát muhtin osiide muhtin suohkani, nugo SED-guovlluid statistikhkas.

Gáldu: Álbmotstatistikka, Statistikalaš guovddášdoaimmahat

Tabealla 4.2 – Olmmošlohu SED-guvllus*, sohkabeali ja agi mielde ođđajagimánu 1.beaivvi

Sohkabealli ahki	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	2024	2024 i prosent
Oktiibuoit	65 147	63 850	59 972	57 867	55 934	55 734	54 453	53 881	53 188	52 872	53 195,0	100,0
0-9 jahkásas	7 969	8 255	7 706	6 756	5 852	5 380	4 720	4 539	4 405	4 335	4 361	8,2
10-19 jahkásas	10 133	8 178	7 573	7 688	7 594	6 708	6 039	5 806	5 679	5 594	5 641	10,6
20-29 jahkásas	10 055	10 356	7 821	6 375	5 810	6 524	6 442	6 227	5 980	5 844	5 744	10,8
30-39 jahkásas	8 814	8 268	7 964	7 735	6 273	5 535	5 530	5 589	5 644	5 677	5 864	11,0
40-49 jahkásas	8 357	8 938	8 120	7 617	7 715	7 770	6 662	6 448	6 082	5 937	5 855	11,0
50-59 jahkásas	6 343	6 729	7 898	8 447	7 841	7 699	7 970	7 998	8 017	8 021	8 090	15,2
60-69 jahkásas	6 299	5 796	5 709	6 198	7 486	8 052	7 576	7 479	7 473	7 460	7 456	14,0
70-79 jahkásas	4 894	4 838	4 573	4 358	4 593	5 159	6 358	6 565	6 645	6 622	6 720	12,6
80-89 jahkásas	2 027	2 203	2 273	2 305	2 342	2 394	2 658	2 707	2 728	2 845	2 927	5,5
90 jahkásas ja boarrásit	256	289	335	388	428	513	498	523	535	537	537	1,0
					
0-5 jahkásas	4 807	5 124	4 556	3 748	3 370	3 039	2 674	2 539	2 478	2 398	2 458	4,6
6-15 jahkásas	8 542	7 849	7 701	7 719	6 998	6 089	5 564	5 468	5 313	5 228	5 174	9,7
16-66 jahkásas	42 756	41 785	38 902	37 722	36 361	36 104	34 432	33 901	33 285	33 042	33 109	62,2
67 jahkásas ja boarrásit	9 042	9 092	8 813	8 678	9 205	10 502	11 783	11 973	12 112	12 204	12 454	23,4
					
Dievdoolbmot	33 955	33 160	31 101	29 987	28 951	28 985	28 484	28 163	27 758	27 506	27 662,0	100,0
0-9 jahkásas	4 118	4 233	4 012	3 442	2 935	2 674	2 383	2 318	2 232	2 202	2 235	8,1
10-19 jahkásas	5 162	4 221	3 911	4 027	3 987	3 481	3 116	2 980	2 901	2 862	2 884	10,4
20-29 jahkásas	5 556	5 625	4 219	3 462	3 087	3 520	3 566	3 446	3 312	3 192	3 129	11,3
30-39 jahkásas	4 781	4 442	4 311	4 130	3 325	2 982	2 950	2 985	2 997	3 023	3 113	11,3
40-49 jahkásas	4 609	4 918	4 383	4 031	4 100	4 109	3 545	3 402	3 224	3 119	3 094	11,2
50-59 jahkásas	3 429	3 618	4 271	4 592	4 214	4 121	4 248	4 246	4 269	4 252	4 251	15,4
60-69 jahkásas	3 179	3 017	2 994	3 259	3 982	4 297	4 054	4 009	3 963	3 960	3 946	14,3
70-79 jahkásas	2 208	2 156	2 088	2 102	2 278	2 633	3 254	3 383	3 448	3 411	3 475	12,6
80-89 jahkásas	822	820	828	838	932	1 012	1 207	1 236	1 240	1 313	1 373	5,0
90 jahkásas ja boarrásit	91	110	84	104	111	156	161	158	172	172	162	0,6
					
0-5 jahkásas	2 481	2 635	2 368	1 875	1 699	1 490	1 377	1 332	1 255	1 223	1 244	4,5
6-15 jahkásas	4 399	4 050	3 981	4 044	3 609	3 096	2 795	2 739	2 693	2 642	2 631	9,5
16-66 jahkásas	23 059	22 494	20 892	20 202	19 349	19 324	18 485	18 151	17 775	17 596	17 591	63,6
67 jahkásas ja boarrásit	4 016	3 981	3 860	3 866	4 294	5 075	5 827	5 941	6 035	6 045	6 196	22,4

Joatka boahtte siiddus →

← Joatkka ovddit siiddus

Sohkabealli ahki	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	2024	2024 i prosent
Nissonolbmot	31 192	30 690	28 871	27 880	26 983	26 749	25 969	25 718	25 430	25 366	25 533,0	100,0
0-9 jahkášaš	3 851	4 022	3 694	3 314	2 917	2 706	2 337	2 221	2 173	2 133	2 126	8,3
10-19 jahkášaš	4 971	3 957	3 662	3 661	3 607	3 227	2 923	2 826	2 778	2 732	2 757	10,8
20-29 jahkášaš	4 499	4 731	3 602	2 913	2 723	3 004	2 876	2 781	2 668	2 652	2 615	10,2
30-39 jahkášaš	4 033	3 826	3 653	3 605	2 948	2 553	2 580	2 604	2 647	2 654	2 751	10,8
40-49 jahkášaš	3 748	4 020	3 737	3 586	3 615	3 661	3 117	3 046	2 858	2 818	2 761	10,8
50-59 jahkášaš	2 914	3 111	3 627	3 855	3 627	3 578	3 722	3 752	3 748	3 769	3 839	15,0
60-69 jahkášaš	3 120	2 779	2 715	2 939	3 504	3 755	3 522	3 470	3 510	3 500	3 510	13,7
70-79 jahkášaš	2 686	2 682	2 485	2 256	2 315	2 526	3 104	3 182	3 197	3 211	3 245	12,7
80-89 jahkášaš	1 205	1 383	1 445	1 467	1 410	1 382	1 451	1 471	1 488	1 532	1 554	6,1
90 jahkášaš ja boarrásit	165	179	251	284	317	357	337	365	363	365	375	1,5
						
0-5 jahkášaš	2 326	2 489	2 188	1 873	1 671	1 549	1 297	1 207	1 223	1 175	1 214	4,8
6-15 jahkášaš	4 143	3 799	3 720	3 675	3 389	2 993	2 769	2 729	2 620	2 586	2 543	10,0
16-66 jahkášaš	19 697	19 291	18 010	17 520	17 012	16 780	15 947	15 750	15 510	15 446	15 518	60,8
67 jahkášaš ja boarrásit	5 026	5 111	4 953	4 812	4 911	5 427	5 956	6 032	6 077	6 159	6 258	24,5

* Sámedikki ealáhusdoaimmaid doarjaortnegiid doaibmaguovluid.
Juhkkon SED-guovlluide, mas 1/1 2022 logut leat biddjon vuodđun.

Gáldu: Álbmotstatistikka, Statistikalaš guovddášdoaimmahat

**Tabealla 4.3 – Olmmošloku ođđajagimánu 1.beaivvi, suohkaniid mielde,
mat leat juogo ollásii dahje belohahkii definerejuvvoon SED-guovlun***

Suohkan	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2023	2024
5605 Mátta-Várjjat, SED	65 147	63 850	59 972	57 867	55 934	55 734	54 453	52 872	53 195
5605 Mátta-Várjjat, eará guovllut	1 869	1 790	1 517	1 476	1 602	1 505	1 383	1 342	1 358
5636 Unjárga	7 772	8 123	8 015	7 987	8 136	8 716	8 775	8 508	8 705
5441 Deatnu	1 037	1 048	965	901	884	934	926	864	859
5626 Gáŋgavíika	3 195	3 272	3 074	3 037	2 912	2 909	2 918	2 804	2 807
5624 Davvesiida, SED	1 424	1 455	1 288	1 114	1 009	1 116	1 132	1 054	1 070
5624 Davvesiida, eará guovllut	501	438	390	379	341	325	319	317	301
5610 Kárášjohka	1 253	1 140	1 073	1 051	1 001	1 018	971	909	914
5622 Porsáŋgu	2 652	2 788	2 901	2 876	2 789	2 708	2 628	2 543	2 565
5620 Davvinjárga, SED	4 475	4 461	4 451	4 299	3 991	3 925	3 998	3 863	3 889
5620 Davvinjárga, eará guovllut	757	737	667	629	595	745	709	664	670
5618 Muosqt, SED	3 218	3 177	2 850	2 786	2 590	2 533	2 453	2 268	2 281
5618 Muosát, eará guovllut	399	334	248	194	170	177	154	151	148
5603 Hámmarfeasta, SED (ovddeš Fálesnuorri)	1 440	1 386	1 229	1 199	1 097	1 064	1 071	968	965
5603 Hámmarfeasta, eará guovllut	1 394	1 266	1 106	1 080	1 026	1 049	971	1 002	923
5614 Láhppi							10 477	10 308	10 415
5601 Áltá, SED	1 687	1 552	1 426	1 266	1 087	989	888	862	864
5601 Áltá, eará guovllut	1 625	1 472	1 245	1 152	1 013	906	862	829	855
5612 Guovdageaidnu	13 232	14 866	15 592	16 476	17 667	18 992	19 927	20 488	20 853
5612 Kautokeino	2 953	3 141	3 068	2 997	2 949	2 914	2 910	2 847	2 848

Joatka boahtte siiddus →

← Joatkka ovddit siiddus

Suohkan	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2023	2024
SED-guovlu oktiibuot	65 147	63 850	59 972	57 867	55 934	55 734	54 453	52 872	53 195
5546 Návvuotna	1 615	1 602	1 435	1 401	1 316	1 226	1 191	1 118	1 157
5544 Ráisa	4 697	4 905	4 821	4 744	4 757	4 882	4 861	4 772	4 794
5542 Skiervá	3 082	3 081	2 934	3 003	2 881	2 895	2 927	2 790	2 794
5540 Gáivuotna	2 819	2 677	2 369	2 288	2 207	2 182	2 071	2 000	1 974
5538 Omasvuotna	1 836	1 939	1 872	1 934	1 888	1 898	1 829	1 836	1 825
5536 Iggu	3 595	3 479	3 225	3 158	3 152	2 922	2 794	2 714	2 743
5534 Gálsa	2 774	2 611	2 496	2 372	2 371	2 289	2 200	2 171	2 237
5532 Bahccavuotna	6 378	6 085	5 749	5 560	5 515	5 720	5 559	5 517	5 571
5526 Orješ-Ráisa, SED	711	655	626	614	609	607	603	529	529
5526 Orješ-Ráisa, eará guovllut	2 727	2 818	2 668	2 716	2 757	2 844	2 861	2 899	2 956
5522 Siellat	2 586	2 505	2 346	2 244	2 211	2 219	2 146	2 048	2 069
5518 Loabát	1 149	1 117	1 052	1 029	1 012	1 008	1 034	983	986
5516 Rivttát	1 483	1 416	1 345	1 268	1 150	1 137	1 091	1 079	1 070
5512 Dielddanuorri, SED (ovddeš Skánit)	3 409	3 303	3 109	2 954	2 855	2 988	2 963	2 962	3 073
5512 Dielddanuorri, eará guovllut							1 253	1 244	1 208
5501 Romsa, SED	1 416	1 209	1 039	920	845	796	731	671	650
5501 Romsa, eará guovllut	49 132	54 467	58 106	61 638	66 460	71 885	76 243	77 321	78 095
1853 Evenášši, SED	236	328	295	274	256	249	236	236	269
1853 Evenášši, eará guovllut	1 494	1 293	1 228	1 143	1 101	1 136	1 112	1 074	1 061
1850 Divttasvuotna	2 622	2 465	2 302	2 150	2 007	1 996			
1875 Hábmer (oasit ovddeš 1850 Divttasvuotna)	317	296	277	230	219	229	1 256	1 208	1 198
1875 Hábmer, eará guovllut (oasit ovddeš 1850 Divttasvuotna)	1 995	1 919	1 731	1 606	1 533	1 582	1 510	1 474	1 531
1806 Narvíika, SED oasit ovddeš 1850 Divttasvuotna)	454	423	334	324	315	289	1 163	1 096	1 099
1806 Narvíika, eará guovllut (oasit ovddeš 1850 Divttasvuotna)	18 143	18 497	18 266	18 188	18 087	18 564	20 682	20 419	20 481

Gáldu: Álbmotstatistikka, Statistikalaš guovddášdoaimmahat.

**Tabealla 4.4 – Olmmošlohu oððajagimánu 1.beaivvi 2024 ja
erohusat 2023, Norga davábealde Sáltoduoddara**

	Olmmošlohu 1.1.2023	Eallinaga riegádan*	Jápmán	Riegá- dáhttin- badjebáza	Sisafárren**		Eretfárren		Netto sisa- fárren	Álbmotlassáneapmi***		Olmmoš- lohu 1.1.2024
					Oktii- buot	Olgori- kalaš sisafáre- jeaddjít	Oktii- buot	Fárren olgoriikii		Oktii- buot	Proseanta	
Norga davábealde Sáltoduoddara oktiibuot	406 184	3 716	3 719	-3	28 305	9 455	24 694	2 268	7 187	3 675	0,9	409 859
SED-guovlu oktiibuot	52 872	399	619	-220	3 833	1 235	3 286	238	997	323	0,6	53 195
Eará guovllut**** oktiibuot	353 312	3 317	3 100	217	24 472	8 220	21 408	2 030	6 190	3 352	0,9	356 664
Nuorta- Finnmárku	23 545	199	263	-64	1 983	737	1 485	181	556	446	1,9	23 991
SED	3 577	18	50	-32	220	68	187	35	33	11	0,3	3 588
Eará guovllut	19 968	181	213	-32	1 763	669	1 298	146	523	435	2,2	20 403
Sis- Finnmárku	12 057	100	133	-33	626	85	546	31	54	52	0,4	12 109
SED	12 057	100	133	-33	626	85	546	31	54	52	0,4	12 109
Oarje- Finnmárku	38 510	379	291	88	2 747	948	2 410	196	752	443	1,2	38 953
SED	3 508	22	39	-17	402	211	404	18	193	-48	-1,4	3 460
Eará guovllut	35 002	357	252	105	2 345	737	2 006	178	559	491	1,4	35 493
Davvi-Romsa	17 401	131	204	-73	1 408	497	1 226	85	412	123	0,7	17 524
SED	17 401	131	204	-73	1 408	497	1 226	85	412	123	0,7	17 524
Lulli-/Gaska- Romsa	150 939	1 427	1 138	289	10 223	3 091	9 366	981	2 110	1 147	0,8	152 086
SED	13 789	108	163	-55	1 033	346	804	60	286	159	1,2	13 948
Eará guovllut	137 150	1 319	975	344	9 190	2 745	8 562	921	1 824	988	0,7	138 138
Davvi Nordlánđa	163 732	1 480	1 690	-210	11 318	4 097	9 661	794	3 303	1 464	0,9	165 196
SED	2 540	20	30	-10	144	28	119	9	19	26	1,0	2 566
Eará guovllut	161 192	1 460	1 660	-200	11 174	4 069	9 542	785	3 284	1 438	0,9	162 630

* Eallinaga riegádeapmi rehkenasto mánná mas lea heagga go riegáda.

** Gusto sisafárren/eretfárren Norgga/olgoriikka eará báikkiin/báikkiide ja fárremat guovllu siskkobealde

*** Álbmotlassáneapmi rehkenasto dat erohus oððajagimánu 1.beaivvi rájes gitta oððajagimánu 1.beaivvi rádjái lagi mannjil. Registrerenbargodábiid ja muhtin suohkaniid vuodðobiiriid fárrendieðuid kvalitehta dihte čájehit suohkaniid riegádan-jápmán+sisafárren-eretfárren eará loguid. suohkaniid dásis leat diet logut smávvát, muhto sahttet leat stuorrát leat muhtin osiide muhtin suohkaniin, nugo SED-guovlluid stattistihkas.

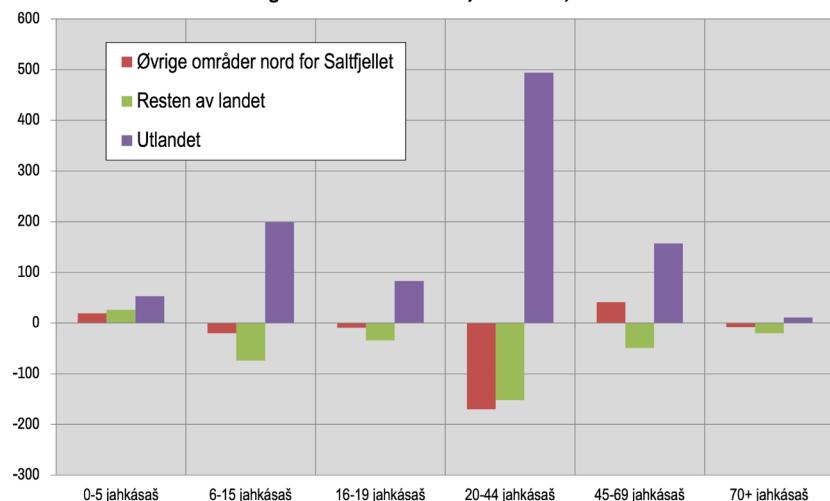
**** Guovllut davábealde Sáltoduoddara olggobalde Sámedikki ealáhusdoaimmaid doarjjaortnegiid doaibmaguovluid.

Gáldu: Álbmotstatistikka, Statistikalaš guovddášdoaimmahat

Tabealla 4.5 – SED-guovllu sisafárren ja eretfárren,
sohkabeali ja 2023 agi mielde

	Norga oktiibuot			Eará guovllut davábealde Sáltooduoddara*			Muđui riika			Olgoriika		
	Oktiibuot	Dievdoo- lrbmot	Nisoon- olrbmot	Oktiibuot	Dievdoo- lrbmot	Nisoon- olrbmot	Oktiibuot	Dievdoo- lrbmot	Nisoon- olrbmot	Oktiibuot	Dievdoo- lrbmot	Nisoon- olrbmot
Sisafárren oktiibuot	2 180	1 153	1 027	1 274	679	595	906	474	432	1 235	601	634
0-5 jahkásáš	163	88	75	89	47	42	74	41	33	63	27	36
6-15 jahkásáš	184	83	101	110	48	62	74	35	39	212	111	101
16-19 jahkásáš	114	69	45	70	40	30	44	29	15	93	61	32
20-44 jahkásáš	1 180	627	553	650	354	296	530	273	257	603	293	310
45-69 jahkásáš	468	245	223	303	161	142	165	84	81	245	102	143
70+ jahkásáš	71	41	30	52	29	23	19	12	7	19	7	12
Eretfárren oktiibuot	2 630	1 338	1 292	1 421	722	699	1 209	616	593	238	134	104
0-5 jahkásáš	118	67	51	70	40	30	48	27	21	10	8	2
6-15 jahkásáš	278	133	145	130	61	69	148	72	76	13	9	4
16-19 jahkásáš	157	91	66	79	41	38	78	50	28	10	6	4
20-44 jahkásáš	1 502	769	733	820	423	397	682	346	336	109	62	47
45-69 jahkásáš	476	231	245	262	129	133	214	102	112	88	46	42
70+ jahkásáš	99	47	52	60	28	32	39	19	20	8	3	5
Nettosisafárren oktiibuot	-450	-185	-265	-147	-43	-104	-303	-142	-161	997	467	530
0-5jahkásáš	45	21	24	19	7	12	26	14	12	53	19	34
6-15 jahkásáš	-94	-50	-44	-20	-13	-7	-74	-37	-37	199	102	97
16-19 jahkásáš	-43	-22	-21	-9	-1	-8	-34	-21	-13	83	55	28
20-44 jahkásáš	-322	-142	-180	-170	-69	-101	-152	-73	-79	494	231	263
45-69 jahkásáš	-8	14	-22	41	32	9	-49	-18	-31	157	56	101
70+ jahkásáš	-28	-6	-22	-8	1	-9	-20	-7	-13	11	4	7

SED-guovllu nettosisafárren/eretfárren, 2023

* Guovlu davábealde Sáltooduoddara olggobealde Sámedikki ealáhusdoaimmaid doarjjaortnegiid doaibmaguovluid.

Gáldu: Álbmotstatistikka, Statistikalaš guovddášdoaimmahat

Tabealla 4.6 – Olbmot 16 jahkásacčat ja boarráseappot, alimus čađahuvvon oahpahusa mielde. Suohkanat mat leat ollásii dahje belohakhii definerejuvvon SED-guovlun. golggotmánu 1.beaivi

Suohkan	Oktiibuot	Vuodđoskuvladássi	Joatkkaskuvladássi****	Universitehta- ja allaskuvladássi, oanehis*****	Universitehta- ja allaskuvladássi, guhkes*****
SED-guovlu oktiibuot	100,0	33,2	42,1	19,2	4,8
Eará guovllut***** oktiibuot	100,0	25,8	40,1	23,9	9,8
5444 Mátta-Várjjat, SED	100,0	33,3	43,9	16,4	6,1
5444 Mátta-Várjjat, eará guovllut	100,0	23,4	41,6	25,1	9,4
5442 Unjárga	100,0	27,9	42,9	20,6	8,2
5441 Deatnu	100,0	33,2	39,8	20,1	6,0
5439 Gáŋgaviika	100,0	40,1	38,0	16,3	4,9
5438 Davvesiida, SED	100,0	31,9	52,1	12,1	2,7
5438 Davvesiida, eará guovllut	100,0	36,1	39,1	19,5	4,7
5437 Kárášjohka	100,0	28,4	35,9	27,8	7,3
5436 Porsáŋgu	100,0	27,7	43,8	23,1	4,9
5435 Davvinjárga, SED	100,0	42,9	40,2	12,6	3,5
5435 Davvinjárga, eará guovllut	100,0	31,2	41,6	19,7	6,8
5434 Muosát, SED	100,0	53,3	27,0	13,9	5,8
5434 Muosát, eará guovllut	100,0	36,6	41,7	15,1	5,4
5432 Láhppi	100,0	40,4	35,1	17,5	6,0
5403 Áltá, SED	100,0	29,8	48,0	18,0	3,8
5403 Áltá, eará guovllut	100,0	26,8	38,4	26,3	8,2
5430 Guovdageaidnu	100,0	34,9	32,1	23,9	8,0
5406 Hámmarfeasta, SED	100,0	36,3	41,1	17,2	4,9
5406 Hámmarfeasta, eará guovllut	100,0	27,8	39,5	23,8	8,3

Joatka boahtte siiddus →

* Daid iešguđetlágan oahpahusdáisiid definišuvnnat mat adnojít álbmoga oahpahusdási statistihkas, rievdaduvvon 2006.

** Sámedikki ealáhusdoaimmaid doarjaortnegiid doaibmaguovlu. SED-guovlu 1/1-2012 lea biddjon vuodđun.

*** Ieai lohkko olbmot geain ii leat almmuhuvvon dahje eai ii leat čađahan oahpahusa.

**** Oktan "Joatkkaskuvlla oahppolasáhusain", mii gullá joatkkaskuvlla dássái, mii ii leat dohkkehuvvon alitoahpahussan.

***** Universitehta- ja allaskuvladássi, sistisdoallá njeallje jagi rádjái álit oahpahusa.

***** Universitehta- ja allaskuvladássi,, guhkes, sistisdoallá guhkit go njeallje jagi oahpahusa, ja dutkanoahpahusat.

***** Guovllut davábealde Sáltoduoddara mii lea definerejuvvon Sámedikki ealáhusdoaimmaid doarjaortnegiid doaibmaguovlun.

Gáldu: Oahpahusstatistikka, Statistikalaš guovddášdoaimmahat.

← Joatkka ovddit siiddus

Suohkan	Oktiibut	Vuodđoskuvladássi	Joatkkaskuvladássi****	Universitehta- ja allaskuvladássi, oanehis*****	Universitehta- ja allaskuvladássi, guhkes*****
STN-området i alt	100,0	33,2	42,1	19,2	4,8
Øvrige områder***** i alt	100,0	25,8	40,1	23,9	9,8
5429 Návvuotna	100,0	32,3	44,5	18,1	4,8
5428 Ráisa	100,0	29,2	42,9	21,7	5,8
5427 Skiervá	100,0	35,2	42,1	17,7	4,3
5426 Gáivuotna	100,0	36,6	40,7	17,5	4,7
5425 Omásvuotna	100,0	30,6	44,3	21,0	3,7
5424 Ivgu	100,0	34,6	41,8	18,5	4,6
5423 Gálša	100,0	40,1	38,8	15,8	4,8
5422 Bahccavuotna	100,0	33,9	45,5	15,8	4,5
5419 Orjješ-Ráisa, SED	100,0	31,7	47,8	17,6	2,6
5419 Orjješ-Ráisa, eará guovllut	100,0	26,0	45,4	22,4	6,0
5417 Siellat	100,0	26,9	45,1	21,5	6,0
5415 Loabát	100,0	32,4	43,5	20,2	3,5
5414 Rivttát	100,0	32,3	44,4	18,2	4,4
5412 Dielddanuorri, SED	100,0	27,5	45,0	21,6	5,7
5412 Dielddanuorri, eará guovllut	100,0	27,0	50,1	19,0	3,6
5401 Romsa, SED	100,0	44,4	40,4	12,1	2,5
5401 Romsa, eará guovllut	100,0	20,2	33,5	27,5	18,5
1853 Evenášši, SED	100,0	23,5	51,3	18,3	7,0
1853 Evenášši, eará guovllut	100,0	26,7	46,0	21,8	5,3
1875 Hábmer, SED	100,0	36,9	38,3	17,4	6,4
1875 Hábmer, eará guovllut	100,0	25,6	42,3	22,2	9,4
1806 Narviika, SED	100,0	29,2	49,8	17,0	3,2
1806 Narviika, eará guovllut	100,0	23,5	44,1	23,8	8,3
Eará guovllut davábealde Sáltoduoddara Saltfjellet	100,0	27,1	41,7	22,8	8,1

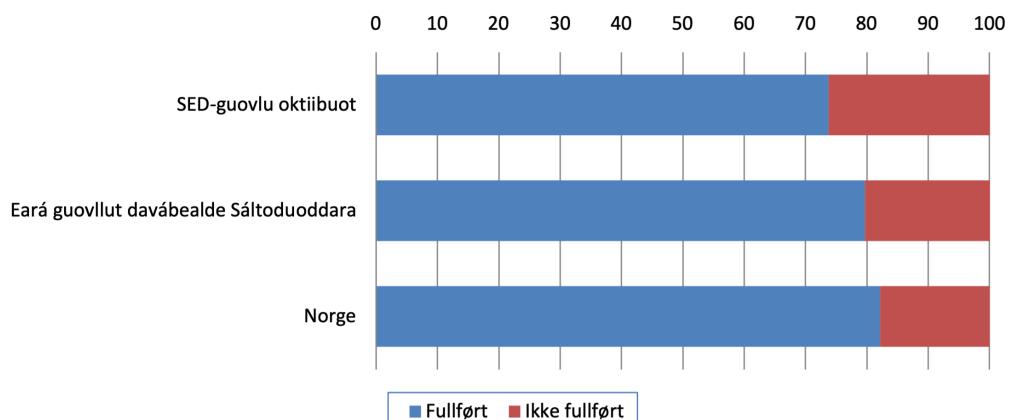
Tabealla 4.7 – Oahppit geat álke joatkkaskuvlii vuosttaš ceahkkái vuosttaš geardde čakčat 2017, geat leat vihtta/guhtta lagi mañjil oláhan joatkkaskuvlladási stáhtusa, oahpahusprogramma ja sohkabealli.

Joatkkaskuvlla oahpahusprogramma ceahkki 1 ja sohkabealli	Oahppit oktiibut	Čadahan lohkan- dahje fidnogelbolašvuoda*		Čadahan plánejuvvon vuoddogelbbo- lašvuoda 6 jagi siste	Ii leat olahan lohkan- dahje fidnogelbolašvuoda		
		Čadahan normere- juvvon áiggis	Čadahan guhkit go normere- juvvon áiggis		Ain joatkkaskuvllas 5/6 lagi mañjil	Čadahan JK3 dahje váldán fágareivve, ii leat ceavzán	Heitán skuvllas ovdal áiggi
SED-guovlu oktiibut	618	60,7	13,1	2,1	4,4	4,4	15,4
Studereráhkkanáhti oahpahusprogramma	260	76,5	6,9	1,5	3,5	5,0	6,5
¬Bártnit / dievdoolbmot	96	75,0	5,2	3,1	4,2	7,3	5,2
¬Nieiddat / kvinner	164	77,4	7,9	0,6	3,0	3,7	7,3
Studereráhkkanáhti oahpahusprogramma	194	76,3	8,2	1,5	3,1	5,2	5,7
¬Bártnit / dievdoolbmot	33	78,8	0,0	3,0	6,1	9,1	3,0
¬Nieiddat / kvinner	13	84,6	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Kunst, design og arkitektur	5	80,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0
Medier og kommunikasjon	15	66,7	0,0	0,0	6,7	0,0	26,7
Fidnofágalaš oahpposuorggit	358	49,2	17,6	2,5	5,0	3,9	21,8
¬Bártnit/ dievdoolbmot	235	52,8	15,3	3,0	3,4	4,7	20,9
¬Nieiddat/ kvinner	123	42,3	22,0	1,6	8,1	2,4	23,6
Fidnofágalaš oahpposuorggit	36	55,6	8,3	2,8	2,8	5,6	25,0
¬Bártnit / dievdoolbmot	11	27,3	9,1	9,1	18,2	0,0	36,4
¬Nieiddat / kvinner	65	55,4	13,8	0,0	6,2	3,1	21,5
Helse- og oppvekstfag	92	48,9	21,7	2,2	6,5	3,3	17,4
Naturbruk	37	59,5	18,9	5,4	0,0	0,0	16,2
Restaurant- og matfag	15	26,7	13,3	0,0	13,3	6,7	40,0
Service og samferdsel	16	43,8	18,8	12,5	6,3	0,0	18,8
Teknikk og industriell produksjon	86	45,3	20,9	1,2	2,3	7,0	23,3
Eará guovllut davábealde Sáltoduoddara	4 027	68,5	11,2	1,6	3,8	3,1	11,9
Studereráhkkanáhti oahpahusprogramma	2 084	84,5	4,7	1,2	2,2	3,3	4,1
¬Bártni / dievdoolbmot	900	81,2	4,7	1,6	3,3	4,3	4,9
¬Nieiddat / kvinner	1 184	86,9	4,7	0,9	1,4	2,5	3,5
Oahppospesialiseren	1 544	85,2	5,0	1,2	1,8	3,1	3,6
Falástellanfága	283	89,8	3,9	0,7	1,1	2,8	1,8
Musihkka, dánsa ja drámá	132	73,5	4,5	1,5	4,5	6,1	9,8
Dáidda, hábmen ja arkitektuvra	24	66,7	8,3	0,0	12,5	0,0	12,5
Media ja kommunikašuvna	101	76,2	2,0	2,0	5,9	5,0	8,9

← Joatkka ovddit siiddus

Joatkkaskuvilla oahpahusprogramma ceahkki 1 ja sohkabealli	Oahppit oktiibut	Čadahan lohkan- dahje fidnogelbbašvuoda*		Čadahan plánejuvvon vuoddogelbbo- lašvuoda 6 jagi siste	Ii leat olahan lohkan- dahje fidnogelbbašvuoda		
		Čadahan normere- juvvon áiggis	Čadahan guhkit go normere- juvvon áiggis		Ain joatkkaskuvillas 5/6 lagi manjil	Čadahan JK3 dahje váldán fágareivve, ii leat ceavzán	Heitán skuvillas ovdal áiggi
Studererráhkkanáhttí oahpahusprogramma	1943	51,3	18,2	2,0	5,5	2,9	20,2
¬Bártnit / dievdoolbmot	1173	50,5	19,0	2,0	5,5	3,2	19,8
¬Nieiddat / kvinne	770	52,6	17,0	1,8	5,3	2,5	20,8
Huksen ja ráhkadusteknihkka	205	46,3	20,0	1,5	3,4	5,4	23,4
Designa- ja duodji	127	30,7	25,2	1,6	8,7	4,7	29,1
Elektrofága	326	64,1	14,7	0,6	6,1	1,2	13,2
Dearvvašvuoda- ja bajásšaddafága	535	57,6	15,0	1,9	5,4	2,2	17,9
Luonddudoallu	156	59,0	11,5	1,9	3,2	2,6	21,8
Restoránja- ja biebmofága	103	34,0	20,4	9,7	4,9	2,9	28,2
Bálvalus ja johtalus	113	44,2	19,5	1,8	5,3	0,9	28,3
Teknihkka ja industrijabuvttadeapmi	378	44,7	24,3	1,6	6,1	4,0	19,3

Status for oppnådd nivå for elever som startet videregående utdanning høsten 2017

* Čadahuvvon oahpahus mearkkaša ahte oahppi lea/oahpahalli lea ceavzán buot lagiid joatkkaskuvillas, mainna oažju oahppoduðaštusa dahje fága-/sváinnasreivve.

Tabealla 4.8 – Mánáidgárddit main lea sámegelfálaldat ja mánáidlohku geat ožžo sámegelfálaldaga mánáidgárddis 2005-2023

Jahki	2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023
Mánáidgárddit sámegelfálaldagaiguin oktiibuot	64	67	60	52	50	54	45
Mánáidlohku:	925	817	783	799	778	893	740
Sámegiel mánáidgárddit ja sámegiel ossodagat dáčča mánáidgárddis	46	37	31	32	32	33	24
Mánáidlohku:	882	758	668	711	702	754	597
Dárogiel mánáidgárddit main lea eará sámi fálaldat	18	30	29	20	18	21	21
Mánáidlohku:	43	59	115	88	76	139	143

Gáldu: Sámediggi

Tabealla 4.9 – Ohppiidlohku geain lea sámeigiella 1. dahje 2. giellan. Vuodđoskuvla golggotmánus. Miehtá riika. 2006-2022, válljejuvvon jagit

	2006	2010	2015	2020	2021	2022	2023
Ohppiidlohku oktiibuot*	619 038	614 020	623 755	635 497	634 095	636 934	637 051
Oahppit geain sámeigiella lea oahpahusgiellan** oktiibuot	991	893	833	874	878	876	904
Oahppit geain davvisámeigiella lea vuosttašgiellan	971	928	833	943	951	949	983
Oahppit geain davvisámeigiella lea nubbingiellan***	1 508	1 145	1 102	1 365	1 326	1 378	1 498
Oahppit geain julevsámeigiella lea vuosttašgiellan	31	29	28	33	33	30	32
Oahppit geain julevsámeigiella lea nubbingiellan***	46	68	85	80	76	84	82
Oahppit geain lullisámeigiella lea vuosttašgiellan	18	18	21	35	25	15	21
Oahppit geain lullisámeigiella lea nubbingiellan***	98	72	95	66	81	90	146

* Skuvlajagi 2011/2012 leat spesialskuvillat ha dábalaš skuvillat biddjon oktii vuodđoskuvlastatistikas.

** Oahppit geain sámeigiella lea oahpahusgiellan, ožžon buot oahpahusa sámegillii. Dat guoská ohppiide geat gullet sámi hálldašanguvlui.

*** Sámeigiella nubbingiellan sistisdoallá ohppiid geat čađahit dássi 1-4 ja dássi 1-7 sámi oahppoplána mielde.

Gáldu: Oahpahusstatistikka, Statistikalaš guovddášdoaimmahat

Tabealla 4.10 – Ohppiidloku geain sámeigiella lea fágan joatkkaskuvillas, fylkaid mielde. 2009/2010-2023/2024

	Skuvlajahki 2009/2010			Skuvlajahki 2014/2015			Skuvlajahki 2019/2020			Skuvlajahki 2023/2024		
	Vuosttaš-giellan	Nubbin-giellan	Oktii-buot									
Miehtá riika	215	154	369	203	243	446	178	264	442	203	380	583
Finnmárku	180	103	283	177	177	354	170	231	401	171	202	373
Romsa	10	30	40	18	30	48				25	134	159
Nordlánđa	21	7	28	4	20	24	0	24	24	0	25	25
Trøndelaga	-	-	-	4	13	11	4	6	10	4	9	13
Muđui earát	4*	14*	18*	0	3	9	4	3	7	3	10	13

*Muđui riika sistisdoallá maid Trøndelaga

Gáldu: Oahpahusdirektoráhtta

**Tabealla 4.11 – Olbmot barggahusas 15-74 jahkásaččat, sohkabeali ja ealáhusa mielde.
SED-guovlu ja eará guovllut davábealde Sáltoduoddara 4.kvartála 2023**

	2009	2023			2029	2023		
	Oktiibuot	Oktiibuot	Dievdo-olbmot	Nisson-olbmot	Oktiibuot %	Oktiibuot %	Dievdo-olbmot %	Nisson-olbmot %
SED-guovlu oktiibuot	27 088	25 523	13 813	11 710	100,0	100,0	100,0	100,0
01-03 Eanandoallu, vuovdedoallu ja guolásteapmi	2 956	2 493	2 052	441	10,9	9,8	14,9	3,8
05-09 Báktedoibaibma ja roggan	337	364	333	31	1,2	1,4	2,4	0,3
10-33 Industriija	1 544	1 926	1 465	461	5,7	7,5	10,6	3,9
35-39 Elrávdnji, čáhci ja čorgendoibaibma	403	426	373	53	1,5	1,7	2,7	0,5
41-43 Huksen- ja ráhkadusdoibaibma	2 377	2 471	2 265	206	8,8	9,7	16,4	1,8
45-56 Gálvogávppašeapmi, fievrredeapmi, hotealla- restoránjadoibaibma	5 259	4 366	2 719	1 647	19,4	17,1	19,7	14,1
58-63 Diehtojuohkin ja gulahallan	340	340	220	120	1,3	1,3	1,6	1,0
64-66 Ruhtadeapmi ja dáhkádus	141	55	32	23	0,5	0,2	0,2	0,2
68-82 Fidnodatlaš bálvalusat, opmodatdoibaibma	1 567	1 610	895	715	5,8	6,3	6,5	6,1
84 Almmolaš hálddahus, suodjalus, sosiáladáhkádus	2 061	2 051	1 132	919	7,6	8,0	8,2	7,8
85 Oahpahus	2 667	2 391	726	1 665	9,8	9,4	5,3	14,2
86-88 Dearvašvuoda- ja sosiálabálvalusat	6 451	6 020	1 118	4 902	23,8	23,6	8,1	41,9
90-99 Eará sosiála ja persovnnals bálvalusat	811	805	368	437	3,0	3,2	2,7	3,7
Almmutkeahtes ealáhus	174	205	115	90	0,6	0,8	0,8	0,8
Eará guovllut * oktiibuot	170 451	185 143	97 309	87 834	100,0	100,0	100,0	100,0
01-03 Eanandoallu, vuovdedoallu ja guolásteapmi	7 456	7 531	6 210	1 321	4,4	4,1	6,4	1,5
05-09 Báktedoibaibma ja roggan	1 922	2 485	2 100	385	1,1	1,3	2,2	0,4
10-33 Industriija	10 508	10 395	7 815	2 580	6,2	5,6	8,0	2,9
35-39 Elrávdnji, čáhci ja čorgendoibaibma	2 304	2 832	2 290	542	1,4	1,5	2,4	0,6
41-43 Huksen- ja ráhkadusdoibaibma	12 841	15 974	14 499	1 475	7,5	8,6	14,9	1,7
45-56 Gálvogávppašeapmi, fievrredeapmi, hotealla- restoránjadoibaibma	39 998	38 385	23 419	14 966	23,5	20,7	24,1	17,0
58-63 Diehtojuohkin ja gulahallan	3 309	3 454	2 528	926	1,9	1,9	2,6	1,1
64-66 Ruhtadeapmi ja dáhkádus	2 172	1 415	829	586	1,3	0,8	0,9	0,7
68-82 Fidnodatlaš bálvalusat, opmodatdoibaibma	13 546	15 669	9 201	6 468	7,9	8,5	9,5	7,4
84 Almmolaš hálddahus, suodjalus, sosiáladáhkádus	14 234	16 309	8 734	7 575	8,4	8,8	9,0	8,6
85 Oahpahus	16 740	17 970	6 427	11 543	9,8	9,7	6,6	13,1
86-88 Dearvašvuoda- ja sosiálabálvalusat	39 613	45 148	9 946	35 202	23,2	24,4	10,2	40,1
90-99 Eará sosiála ja persovnnals bálvalusat	5 149	6 618	2 737	3 881	3,0	3,6	2,8	4,4
Almmutkeahtes ealáhus	659	958	574	384	0,4	0,5	0,6	0,4

* Guovllut davábealde Sáltoduoddara olggobealde Sámedikki ealáhusdoaimmaid doarjaortnegiid doaibmaguowluid.

Gáldu: Registtarvuodđuduvvon barggahusstatistikka, Statistikalaš guovddášdoaimmahat

Tabealla 4.12 – Gaskamearalaš dienas ja vearru olbmuin geat ássiin geat leat 17 jahkásaččat ja boarráseappot. Miehtá riika ja Norga davábealde Sáltoduoddara, 2022

	Miehtá riika	SED-guovlu	Eará guovllut*
Bruttodienast	550 900	475 900	525 200
¬Persovdnasisaboantu bálká	383 000	296 800	365 200
¬Persovdnasisaboantu ealáhatolbmot	23 800	30 400	21 700
¬Ealáhusdienas	81 200	97 500	84 700
¬Reanttut ruhtabidju	3 500	2 000	2 500
¬Ožžon oasusvuoittu**	16 600	5 700	10 000
Boahogesus	141 500	134 000	139 100
¬Vuolemus geesus	93 200	93 900	95 300
¬Reanttut vealggis	27 600	20 300	26 200
¬Ealáhusa vuolláibáza, oktan ovddit jagiid	5 100	3 600	2 600
Allavearrovuođđu	510 100	459 000	499 500
Dábálaš sisaboantu maŋŋil sierragessosa	423 500	344 800	392 400
Supmi dássejuvvon vearus***	143 900	100 800	128 500
Dás lea oassin***:			
¬Allavearru	21 200	14 800	18 500
¬Oktasašvearru	32 300	25 300	29 400
¬Mielláhttomáksu álbmotodjui	38 700	34 000	37 600
¬Vearru suohkanii ja fylkii	49 800	39 000	45 300
Ássiidloku 17 jahkásaččat ja boarráseappot	4 441 278	44 662	289 455

* Guovlu davábealde Sáltoduoddara olgobealde Sámedikki ealáhusdoaimmaid doarjaortnegiid doaibmaguovluid.

** Sihke vearrogeatnegas ja vearukeahes oasusvuoitu

*** Supmi dássejuvvon vearru (oktan opmodatvearuin) lea vuoliduvvon vearrogessosiin, seammás go muhtin vearut leat ovdal go vearrogessosat leat gesson eret.

Gáldu: Olbuid vearrostatistikka, Statistikalaš guovddášdoaimmahat

Tabealla 4.13 – Doaimmat ealáhusaid váldosurggiid ja sturrodatjoavkkut bargiidlogu mielde. SED-guovlu oktiibuot. Ođdajagimánnu 2024

			Sturrodatjoavkkut bargiidlogu mielde								
Ealáhus	Oktiibuot	Bargit oktiibuot	Bargiid haga	1-4 bargi	5-9 bargi	10-19 bargi	20-49 bargi	50-99 bargi	100-249 bargi	250 bargi dahje eambbo	
SED-guovlu* oktiibuot	7 881	23 568	5 197	1 476	528	378	237	54	11	-	
A - Eanandoallu, vuovdedoallu ja guolásteapmi	2 277	1 129	2 042	197	11	13	9	5	-	-	
B - Báktedoibauma ja roggan	26	250	15	2	2	5	1	-	1	-	
C - Industrija	325	2 310	195	55	18	25	22	6	4	-	
D - Elrávndje-, gássa-, lievde-, ja lieggačáhcebálvalusat	27	129	6	11	8	-	2	-	-	-	
E - Čáhcelagadus, duolvačáhce- ja doappardoibauma	48	288	24	8	5	5	6	-	-	-	
F - Huksen- ja ráhkadusdoibauma	806	2 357	454	216	62	48	23	2	1	-	
G - Gálvgávppášeapmi, fievrredeapmi, hotealla-restoráñjedaibauma	549	2 025	235	146	101	61	5	1	-	-	
H - Fievrredeapmi ja vurken	338	1 018	176	104	33	16	7	1	1	-	
I - Idjadan- ja guossohandoibauma	272	842	143	79	24	17	9	-	-	-	
J - Diehtojuohkin ja gulahallan	155	316	99	42	4	7	2	-	1	-	
K - Ruhtadan ja dákáodusdoibauma	10	14	6	3	1	-	-	-	-	-	
L - Fásta opmodagaid gávppášeapmi ja doaimmaheapmi	511	237	431	65	12	3	-	-	-	-	
M - Fágalaš, diedálaš ja teknihkalaš bálvalusat	404	440	277	91	29	6	1	-	-	-	
N - Fitnodatlaš bálvalus	397	704	282	73	22	9	10	1	-	-	
O - Almmolaš hálddahus ja suodjalus, oadjoortnegat mat leat almmolaš hálddašeami vuollásáčcat	161	1 645	15	47	38	34	25	2	-	-	
P - Oahpahus	233	2 405	95	39	36	25	25	11	2	-	
Q - Dearvvašvuoda- ja sosiálabálvalusat	686	6 717	247	146	87	93	87	25	1	-	
R - Kultuvrralaš doibauma, guoimmuheapmi ja astoáigedoaimmat	343	330	246	77	13	7	-	-	-	-	
S - Eará bálvalusat	208	400	112	67	22	4	3	-	-	-	
T - Bálkahuvvon barggut priváhta báikedoalus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Almmukeahthes	105	12	97	8	-	-	-	-	-	-	

Gáldu: Doaibma- ja fitnodatregisttar, Statistikalaš guovddášdoaimmahat

**Tabealla 4.14 – Boazolohku giððaealus njukčamánu 31.beaivvi*, orohagaid mielde.
Boazodoallojagiid 2004/2005-2022/2023, válljejuvvon jagiid**

Boazoguohtunguovlu	2004/2005	2009/2010	2014/2015	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023**
Miehtá riika	234 608	254 384	211 974	216 346	216 208	217 058	215 481
Nuorta-Finnmárku	78 332	88 868	65 947	71 400	72 371	72 301	71 066
¬Buolbmat/Várjjat	24 664	27 325	24 126	25 161	25 268	24 502	24 150
¬Kárásjohka	53 668	61 543	41 821	46 239	47 103	47 799	46 916
Oarje-Finnmárku	92 714	98 548	79 333	78 729	77 846	78 268	78 175
Tromsá	11 272	12 094	12 179	12 340	12 249	12 779	12 895
Nordlánđa	14 142	15 667	14 491	14 079	13 977	13 992	13 956
Davvi-Trøndelaga	12 377	13 281	14 398	14 173	14 078	13 996	13 894
Lulli-Trøndelag/Hedmárku	13 616	13 821	13 080	13 766	13 874	13 949	13 956
Boazosearvvit	12 155	12 105	12 546	11 859	11 813	11 773	11 539

* Njukčamánu 31.beaivi adno dan dihte cuonómánu 1.beaivi lea áigemearri addit sisa manemus boazodoallojagi boazodoallodieðáhusa orohatstivrii.

** divukeahthes logut.

Gáldu: Eanandoallodirektoráhtta

